

29. సూర్యో అల్-’అన్కబూత్

سُهُّةُ الْعَنْكَبُوتِ

‘అన్నకబూత్తి: సాలీడు పురుగు లేక సాల పురుగు. దీనిపేరు 41వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. అసత్యాధారంపై ఉన్న ప్రతిదీ సత్యపు గాలికి ఒకరోజు ఎగిరిపోకుండా ఉండదు. ఇది చివరి మక్కా సూర్యో అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సముహాపు (29-32) సూరాలలో ఇది మొదటిది. ఈ నాలుగు సూర్యోలు అలీఫ్-లామ్-మీమ్, అక్కరాలతో ప్రారంభమవుతాయి. ఇందులో 69 ఆయతులు ఉన్నాయి.

అనుంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అలాహో పేరుతే

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الـۚ

1. * అలిఫ్-లామ్-మీమ్.

2. ఎమీ? ప్రజలు: “మేము
విశ్వసించాము!” అని అన్నంత మాత్రాన్ని
తాము విధిచిపెట్టబడతారని మరియు
తాము పరీక్షింపబడరని భావిస్తున్నారా?¹

أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا

ءَامِتْكَا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

3. మరియు వాస్తవానికి, మేము వారికి పూర్వం గతించిన వారిని కూడా పరీక్షించి ఉన్నాము. కాపున నిశ్చయంగా సత్యవంతులు ఎవరో మరియు అసత్యవంతులు ఎవరో అల్లాహో వ్యక్తపరుసాడు.

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمُنَّ

اللَّهُمَّ أَلِّذِينَ صَدَقُوا وَلَعَلَّمَنَّ

آلِكَذِيْنَ

4. లేక, చెడుపనులు చేస్తున్నవారు, మా
 (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోగలరని
 భావిస్తున్నారా? ఎంత చెడ నిరయం వారిది!

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ

أَن يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

5. అల్లాహ్‌ను కలుసుకునే కోరిక ఉన్న వాడు, అల్లాహ్ నిర్దయించిన ఆ సమయం తప్పక రాసున్నదని నమ్మాలి. మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞాడు.

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَأَنْ أَحَدُ اللَّهِ

لَّاتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ^٥

1. మొట్టమొదట విశ్వాసం (ఇస్లాం) స్వీకరించిన 'అమృత' అతని తల్లి-దండ్రులైన సుమయ్యా మరియు యూసుర్, 'సుహేబ్' మరియు బిలాల్ మొదలైన వారు (ర'ది 'అనుమ') ఎన్నో తీవ్రమౌన పరీకలకు గురిచేయబడారు.

6. కావున (అల్లాహ్ మార్గంలో)
 పాటుపడే వాడు నిశ్చయంగా, తన
 (మేలు) కొరకే పాటుపడుతున్నాడని
 (తెలుసుకోవాలి).¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్
 సర్వోకాల వారి అక్కర ఏ మాత్రం
 లేనివాడు.

7. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి
 సత్కార్యాలు చేస్తారో, నిశ్చయంగా
 అలాంటి వారి (పూర్వ్యపు) పాపాలను
 మేము తప్పక తోలగిస్తాము మరియు
 వారు చేసిన సత్కార్యాలకు ఉత్తమమైన
 పతిఫలం ఇస్తాము.

8. మరియు మేము మానవునికి తన
తల్లిదండ్రులతో మంచిగా
వ్యవహారించమని ఆదేశించాము² కాని
వారిద్దరూ, నీవు ఎరుగని వానిని నాకు
భాగస్వామిగా చేయమని బలవంతపెడితే,
నీవు వారి ఆజ్ఞాపాలన చేయకు³.
మీరందరూ నా వైపుకే మరలి రావలసి
ఉన్నది, అప్పుడు నేను మీకు, మీరు ఏమి
చేస్తూ ఉండేవారో తెలుపుతాను.

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ

إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيُّ عَنِ الْعَالَمِينَ

وَالَّذِينَ ءامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

لَنُكَفِّرَنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

وَلَنْجُزِّينَهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا

يَعْمَلُونَ

وَوَصَّيْنَا إِلَّا إِنْسَنٌ بِوَالدِيهِ حُسْنًا وَإِنْ

جَهَدَكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ

بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعُهُمَا إِلَّا

مَرْجِعُكُمْ فَإِنِّي شَكُورٌ بِمَا كُنْتُمْ

٨ تَعْمَلُونَ

1. చూడండి, 45:15 జిహోదున్: అంటే - 1) తన సత్యద్రావైన్, తన స్వాతంత్యాన్ని; సేవుచ్ఛను కాపాడుకోవటానికి దానిని అడ్గించే వారితో; 2) సత్యం మీద మరియు సన్మాగం మీద ఉండటానికి తన ఆత్మలోని అసత్యం, అధర్మంతో మరియు 3) దుష్టప్రేరణలతో - చేసే పోరాటం.
  2. ఖుర్జాన్లో కేవలం ఏక్క అరాధ్యాయు అల్లాహ్ (సు.తా.) అరాధనే చేయాలనీ మరియు తల్లిదండ్రులతో మంచిగా వ్యవహారించాలని అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశిస్తున్నాడు. తమ తల్లిదండ్రులను అదరించే వారే అల్లాహ్ (సు.తా.) యొక్క స్థానాన్ని అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. చూడండి, 31:14-15.
  3. సు'అద్ బిన్ అబ్రీ-పథ్థాన్ (ర'ది.అ.) ఇస్లాం స్వీకరించినప్పుడు అతని తల్లి నీపు ఇస్లాం మరియు ము'హమ్మద్ (సాలసు)ను వదలనుంత వరకు నేను అన్న పాశియాలను ముట్టను అని మొండిపట్టు పట్టుతుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('స. ముస్లిం, తిర్యుజీ').

9. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి
సత్కారాలు చేస్తూ ఉంటారో, మేము వారిని
తప్పక సద్గ్య ర్తసులతో చేరుతాము.

10. మరియు ప్రజలలో కొందరు (తమ నాలుకలతో): “మేము అల్లాహును విశ్వసించాము.” అని అనే వ్యక్తులున్నారు. కానీ వారు అల్లాహు మార్గంలో హింసించబడి నప్పుడు, మానవులు పెట్టిన పరీక్షలను అల్లాహు దొక్క శిక్షగా భావిస్తారు మరియు ఒకవేళ నీ ప్రభువు నుండి సహాయం వస్తే వారు (కపట విశ్వాసులు) అంటారు: “నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నాము.”¹ సర్వలోకాల వారి హృదయాల స్థితి అల్లాహుకు తెలియదా ఏమిటి?

11. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహు
విశ్వసించిన వారిని స్పృష్టపరుస్తాడు
మరియు ఆయన కపటవిశ్వాసులను కూడా
స్పృష్టపరుస్తాడు.²

12. మరియు సత్యతిరన్నారులు,
విశ్వాసులతో: “మీరు మా మాగ్గాన్ని
అనుసరించండి. మేము మీ పాపాలను
భరిస్తాము.” అని అంటారు. వాస్తవానికి వారి
పాపాలలో నుండి దేనిని కూడా వారు
భరించరు. విశ్వయంగా, వారు
అసత్యవాదులు.³

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنَدْخُلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ١
وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ إِيمَانًا بِاللَّهِ
فَإِذَاً أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ
كَعْدَابَ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرًا مِنْ
رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ
أَوْلَئِسَ اللَّهُ بِأَقْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَلَمَيْنَ ١٦

وَلِيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَلِيَعْلَمَنَّ الْمُنَفِّقِينَ ١١
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا تَبِعُوا سَيِّلَنَا وَلَنَحْمِلُ
خَطَّابِكُمْ وَمَا هُم بِحَمِيلِنَّ مِنْ
خَطَّابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ
لَكَدَّبُونَ ١٢

1. ಇಲಾಂಟಿ ಭಾವಮಿಚ್ಚೆ ಮರೊಕ ಅಯತ್ತಿನು ಚೂಡಂಡಿ, 4:141.

2. అంటే అల్లాహు (సు.తా.), సుఖధుభోలనిచ్చి విశ్వాసులెవరో మరియు కపట విశ్వాసులెవరో విశదంచేస్తాడు. ఎవరైతే ప్రతి స్థితిలో అల్లాహు (సు.తా.)కు కృతజ్ఞాలై ఉంటారో వారే నిజమైన విశ్వాసులు. ఇంకా చూడండి, 47:31 మరియు 3:179, ఇది కపటిశ్వాసు(మునాఫిబు)లను గురించి వచ్చిన మొదటి అయత్.

3. సత్యతీరస్కారులు: ‘మీరు మా మార్గాన్ని అనుసరిసే మేము మీ పాపాలను భరిసాము.’

13. మరియు నిశ్చయంగా, వారు తమ బరువులను మోస్తారు. మరియు తమ బరువులతో పాటు ఇతరుల బరువులను కూడా మోస్తారు.¹ మరియు నిశ్చయంగా, వారు పునరుత్థానదినమున, తమ బూటక కల్గునలను గురించి ప్రశ్నింపబడతారు.

14. మరియు వాస్తవానికి, మేము
 నూహోను అతని జాతివారి పద్ధతు
 పంపాము. అతను వారిమధ్య యాభై
 తక్కువ వేయి సంవత్సరాల వరకు (వారిని
 అల్లాహ్ ధర్మం వైపుకు ఆహ్వానిస్తూ)
 నిపసించాడు, చివరకు వారు దుర్గారాణ్యి
 విడనాడనందుకు, వారిని తుఫాను
 పట్టుకున్నది.²

15. తరువాత మేము అతనిని
(నూహొను) మరియు నావలో ఎక్కినవారిని
రక్కించి, దానిని సర్వలోకాల వారికి ఒక
సూచనగా చేశాము.

وَلِيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَفْقَالًا مَعَ
أَثْقَالِهِمْ وَلَا يَسْتَأْنِنُ يَوْمَ الْقِيَمةَ
عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمٍ^{١٤}
 فَلَيْلَتِ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا
 حَسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمْ
 الْطُّوقَاتُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

فَأَنْجَنَّهُ وَاصْحَابُ السَّفِينَةِ
وَجَعَلْتُهَا أَيْكَةً لِلْعَالَمِينَ

అని అనే మాటలు అబద్ధాలని ఇకక్కడ విశదీకరింపబడింది. అల్లాహో (సు.తా.) అంటున్నాడు: “భారం మోసేవాడు, ఎవరి భారాన్ని మోయుడు!” పునరుత్థాన దినమున స్నేహితుడు తన స్నేహితుని స్తుతిని అడగడు, 70:10 మరియు రగ్గరి బంధువులు కూడా ఒకరినొకరు అడుగుకోరు, 35:18.

1. ఇటువంటి అయిత్కు చూడండి, 16:25. దైవప్రవక్త (నీసును) ప్రవచనం: “ఇతరులను సన్మాగ్నానికి పిలచిన వారికి, వారు సన్మాగ్నాన్ని అనుసరిస్తే పునరుత్థానిదనం వరకు వారంతా చేసే సత్కార్యల ఫలితాల పుణ్యం దొరుకుతుంది. దుర్గార్ధాలకు, పొప్కార్యలకు, దుష్టకార్యలకు ఆహ్వానించే వారు తమను అనుసరించిన వారి పొబ్బారాన్ని పునరుత్థాన దినం వరకు భరిస్తారు.” (నీపీపో బుభారీ).
  2. నూహో (అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:25-48 ఇక్కడ దీని ఉద్దేశమేమిటంటే: ఒక ప్రవక్త (అ.స.) కూడా తాను ప్రేమించేవారిని సన్మాగ్నానికి తేలేదు. ఇంకా చూడండి, 28:56 నూహో (అ.స.) వారికి 950 సంవత్సరాలు ఇణ్ణాం ధర్మప్రచారం చేశారు. మార్గదర్శకత్వమంతా అల్పాహో (సు.త.) మార్గదర్శకత్వమే. చూడండి, 3:73.

16. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఇలాగే ఇబ్రాహీమ్ కూడా తన జాతివారితో: “కేవలం అల్లాహ్‌నే ఆరాధించండి మరియు ఆయనయందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మీరు అర్థంచేసుకోగలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో మేలైనది.

17. “నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్‌ను వదలి విగ్రహించు ఆరాధిస్తూ, ఒక అభూత కల్పన చేస్తున్నారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్‌ను వదలి మీరు ఎవరినైతే, ఆరాధిస్తున్నారో వారికి, మీకు జీవనోపాధిని సమకూర్చే యోగ్యత లేదు. కావున మీరు, మీ జీవనోపాధిని అల్లాహ్‌ నుండియే అప్పేక్కించండి మరియు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయనకే కృతజ్ఞాలై ఉండండి. మీరంతా ఆయన వైపునకే మరలింపబడతారు.

18. “ఒకవేళ మీరు (ఈ సందేశాన్ని) అబద్ధమని తిరస్కరిస్తే, (ఆశ్చర్యమేమీ లేదు) వాస్తవానికి మీకు పూర్వం ఎన్నో సమాజాలు తిరస్కరించాయి. మరియు సందేశపారుని బాధ్యత, స్వష్టంగా మీకు సందేశాన్ని అందజేయటం మాత్రమే!”

19. అల్లాహ్ సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభిస్తున్నాడో, తరువాత దానిని ఏవిధంగా మరల ఉనికిలోకి తెస్తున్నాడో వారు గమనించడం లేదా? నిశ్చయంగా, ఇది అల్లాహ్‌కు ఎంతో సులభం!

وَإِنَّرَهِمَ إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَأَنَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْثَنَا وَخَلْقُونَ إِفْكًا إِنْ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْنُغُوا
عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقُ وَأَعْبُدُوهُ
وَأَشْكُرُوا لِهِ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

١٧

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَبَ أَمْرٌ
قِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلِيَ الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلْغُ الْمُيْمَنُ

أَوْلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبَدِّئُ اللَّهُ
الْحَقَّ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ

عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

١٩

20. వారితో అను: “మీరు భూమిలో సంచారం చేసి చూడండి: ఆయన సృష్టిని ఏవిధంగా ప్రారంభించాడో!¹ తరువాత అల్లాహ్‌యే మరల (రెండవసారి) దానిని ఊనికిలోకి తెస్తున్నాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు!”

21. ఆయన తాను కోరిన వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారిని కరుణిస్తాడు. మరియు ఆయన వైపుకే మీరంతా మరలింపబడతారు.

22. మరియు మీరు భూమిలో గాని, ఆకాశంలో గాని ఆయన నుండి తప్పించుకోజాలరు. మరియు అల్లాహ్ తప్ప మీకు సంరక్షకుడు గానీ మరియు సహాయకుడు గానీ ఎవ్వడూ లేదు.

23. మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్ సూచనలను మరియు ఆయనతో కాబోయే సమావేశాన్ని తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారు నా కరుణ పట్ల నిరాశచెందుతారు.² మరియు అలాంటి వారికి బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

24. ఇక అతని (ఇబ్రాహీమ్) జూతివారి జవాబు ఈ ఏధంగా అనడం తప్ప మరొకటి లేక పోయింది: “ఇతనిని చంపండి లేదా కాల్పివేయండి.” చివరకు అల్లాహ్ అతనిని అగ్నిసుండి రక్షించాడు.³ నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించేవారికి సూచనలున్నాయి.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقُ ثُمَّ أَلَّهُ يُشْعِي
النَّشَاءَ إِلَيْهِ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ^{٢٠}

يُعَذَّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ
وَإِلَيْهِ تُقَابَوْنَ^{٢١}

وَمَا أَنْتُ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ
دُونِنِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ^{٢٢}

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِعِيَادَتِ اللَّهِ
وَلِقَاءَهُ أُولَئِكَ يَسْوُا مِنْ رَحْمَتِ
وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ^{٢٣}

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا
أَنْ قَالُوا أَفْتَلُوهُ أَوْ حَرَقُوهُ فَأَنْجَاهُ
اللَّهُ مِنْ أَنَارٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَذَيْكَ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ^{٢٤}

1. చూడండి, 23:12-14.

2. చూడండి, 8:156.

3. చూడండి, 21:69.

25. మరియు (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా
అన్నాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు ప్రాపంచిక
జీవితంలో అల్లాహ్‌ను వదలి, విగ్రహారాధనను
మీ మధ్య ప్రేమకు సాధనంగా చేసుకున్నారు.
కానీ పునరుత్థాన దినమున మీకు పరస్పరం
సంబంధమే లేదంటారు మరియు పరస్పరం
శపించుకుంటారు మరియు మీ ఆశ్రయం
నరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడే
వారు ఎవరు ఉండరు.” (7/8)

26.* అప్పుడు లూర్ల అతనిని
విశ్వసించాడు. (ఇబ్రాహీమ్) ఇలా
అన్నాడు: “నేను నా ప్రభువు వైపునకు
వలసపోతాను.¹ నిశ్చయంగా, అయినే
సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.”

27. మరియు	మేము	అతనికి
(ఇబ్రాహీముకు)	ఇన్ పోట్	మరియు
యఁ అభూషలను	ప్రసాదించి,	అతని
సంతతిలో	ప్రవక్త పదవినీ	మరియు
గ్రంథాన్ని	ఉంచి, ప్రపంచంలో	అతనికి,
అతని	ప్రతిఫలాన్ని	మరియు ²

وَقَالَ إِنَّمَا أَخْذُهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْ ثُنَّا
مَوَدَّةَ بَيْنَكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ
بِعَضٍ وَلَيَعْلَمَ بَعْضُكُمْ
بَعْضًا وَمَا وَنَّكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُمْ مِنْ نَصِيرٍ

فَعَانِمَ لَهُ لُوطٌ وَّقَالِيلٌ فِي مُهَاجِرٍ
إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
وَوَهَبَنَا اللَّهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلَنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ الْثُبُوتَ وَالْكِتَابَ
وَأَعْلَيْنَاهُ أَجْرًا فِي الدُّنْيَا وَأَنَّهُ
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

1. ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన భార్య సారపొ మరియు తన సోదరుని కుమారుడు లూర్తీ ('అ.స.)లతో, తమ దేశం కూనీ అంటే - కూఫో ప్రాంతం లోని ఒక నగరం నుండి పోమ్ వైపునకు ప్రస్తావం చేశారు. ఎందుకంటే ఆ దేశపు ప్రజలు - వారు ఇస్లాం అనుసరిస్తున్నాందుకు - వారిపై దౌర్జన్యాలు చేశారు.
  2. ఈ ప్రతిథలమేమిటంటే అతను ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) అబుల్-అంబియూ అనబడ్డారు. అంటే ప్రవక్తల మూలపురుషుడు. ఎందుకంటే అతని సంతానం నుండి ఎంతోమంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. అతని పెద్ద కుమారుడు, సయ్యదా హోజర్ పుత్రుడైన ఇస్నా' యాల్ ('అ.స.) వంశం నుండి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ ('సు'అస) వచ్చారు. మరియు అతని రెండవ కుమారుడు ఇస్తాబ్ల్ ('అ.స.) యొక్క కుమారుడైన యాఖ్బూహ్ ('అ.స.) నుండి అతని కుమారుడైన యూసుఫ్ ('అ.స.) వచ్చారు. మరియు యాఖ్బూహ్ ('అ.స.) యొక్క పన్చమింధ మంది కుమారులనుండి ఇంకా ఎంతో మంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. దావ్యాద్, సులైమాన్, మూసా మరియు రఘ్వా ('అలైహిమ్. స.)లు అందరూ యాఖ్బూహ్ ('అ.స.) సంతతి వారే, అంటే ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సంతతి వారే. అందుకే

పరలోకంలో అతడు నిశ్చయంగా,
సద్వ్యరునులతో పాటు ఉంటాడు.¹

28. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) లూత్ తన జాతి ప్రజలతో ఇలా అన్నప్పుడు: “నిశ్చయంగా, మీరు చాలా వేషాయమైన పని చేస్తున్నారు. మీకు పూర్వం, లోకంలో ఎవ్వదూ ఇలాంటి పని చేయలేదు.²

29. “వాస్తవానికి, మీరు (కామంతో) పురుషుల వద్దకు పోతున్నారు! మరియు దారికొడుతున్నారు (దోషిడి చేస్తున్నారు)! మరియు మీ సభలలో అసభ్యకరమైన పనులు చేస్తున్నారు!” అతని జాతివారి జవాబు కేవలం ఇలానే ఉండేది: “నీవు సత్యవంతుడవే అయితే అల్లాహు శిక్షన మా పైకి తీసుకురా!”

30. అప్పుడు లూత్ ఇలా [ప్రార్థించాడు]: “ఓ నా ప్రభూ! దౌర్జన్యపరులపై నాకు విజయము నొసంగు.”³

31. మరియు మా దూతలు ఇబ్రాహీమ్ వద్దకు శుభవార్త తీసికొని వచ్చినపుడు వారన్నారు: “నిశ్చయంగా, మేము ఈ నగరవాసులను నాశనం చేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వాస్తవానికి దాని ప్రజలు దుర్మాగ్ధులై పోయారు!”

وَلَوْطًا إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ أَفَرَجَشْكَةً مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ رَجَالًا وَنَقَاطِعُونَ السَّكِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَكَادِيكُمْ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَئْتَنَا بِعَذَابَ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّ أَنْصَرِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلًا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرِيرَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا

ظَلَّلِيِّينَ

యూదులు, కైగుస్తవులు, ముస్లిములే గాక ముఖ్యికులు కూడా ఇబ్రాహీమ్ (’అ.స.)ను ఆదరిస్తారు. ప్రతి ఒక్కరూ మేము ఇబ్రాహీమ్ (’అ.స.) ధర్మాన్నే అచరిస్తున్నాము అంటారు. కానీ, వాస్తవానికి అతని ధర్మం, ఏక్క దైవసిద్ధాంతం (ఇస్లాం) మాత్రమే.

1. చూడండి, 16:122.

2. లూత్ (’అ.స.) గాథ కొరకు చూడండి, 11:69-83.

32. (ఇబ్రాహీమ్) అన్నాడు:
 “వాస్తవానికి, అక్కడ లూత్ కూడా
 ఉన్నాడు కదా!” వారన్నారు:
 “అక్కడపెరున్నారో, మాకు బాగా తెలుసు.
 మేము అతనిని మరియు అతని
 కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - అతని భార్యలో
 తప్ప - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో
 చేరిపోతుంది.”¹

33. ఆ తరువాత మా దూతలు లూఁక్
 వద్దకు రాగా అతను వారి నిమిత్తం చాలా
 చింతించాడు.² మరియు ఇబ్బందిలో
 పడిపోయాడు. వారిలా అన్నారు: “నీవు
 భయపడకు మరియు దుఃఖపడకు!
 నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను మరియు నీ
 కుటుంబంవారిని రక్షిస్తాము - నీ భార్య
 తప్పి - ఆమె వెనుక ఉండిపోయే వారిలో
 చేరిపోతుంది!

34. “నిశ్చయంగా, మేము ఈ నగర వాసుల మీద ఆకాశం నుండి ఛూరవిపత్తు అవతరింపజేయబోతున్నాము. ఎందుకంటే వారు అవిధేయులయ్యారు!”

35. మరియు వాస్తవానికి,
బుద్ధిమంతుల కొరకు మేము దీని ద్వారా
ఒక స్వప్తమైన సూచనను
వదలిపెట్టాము.

قال إِنَّكَ فِيهَا لُوطًا فَالْوَافِعُونَ
أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنْ تَجِدْهُمْ وَأَهْلَهُمْ
إِلَّا أَمْرَاتُهُ كَانَتْ مِنْ

وَلَمَّا آتَنَا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا
 سِعْتَهُ بِهِمْ وَضَافَ بِهِمْ ذَرْعًا
 وَقَالُوا لَا تَخْفَفْ وَلَا تَحْزُنْ إِنَّا
 مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أَمْرَاتَكَ
 كَانَتْ مِنْ الْغَدَيْرَكَ

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ
الْأَقْرِبَةِ رِجَزًا مِنَ السَّمَاءِ يَمَا
كَانُوا يَفْسُدُونَ

وَلَقَدْ تَرَكُنَا مِنْهَا آيَةً
٢٥ يَسْكُنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقُلُونَ

1. చూడండి, 7:83 మరియు 11:81.
  2. చూడండి, 11:77.
  3. సోడోమ్ మరియు గొమెరాహ్ (లూత్ జాతి వారి) నగరాలు ఉండే చోట్లలో, ఈ రోజు మృత సముద్రం (Dead sea) ఉంది. దానిపేరు ఇలా ఎందుకు పడిందంబే అందులో గంధకం మరియు పొట్టాష్ (Sulphur and Potash), అత్యధికంగా ఉండటం వల్ల అందులో ఏ జీవరాసి గానీ వుకరాసి గానీ నివసించజాలదు.

36. మరియు మేము మద్యన్ వాసుల వద్దకు వారి సహోదరుడు ముంబెను పంపాము.¹ అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! కేవలం అల్లాహోనే ఆరాధించండి మరియు అంతిమ దినం కొరకు నిరీక్షిస్తూ (భయపడుతూ) ఉండండి. మరియు దౌర్జన్యపరులుగా భూమిలో కల్గోలం రేకెత్తిస్తూ తిరగకండి!”

37. కానీ వారు అతనిని అసత్యుడని తిరస్కరించారు, ఒక తీవ్రమైన భూకంపం వారిని పట్టుకున్నది, అప్పుడు వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనంలేని శవాలుగా మారి పోయారు.

38. మరియు వాస్తవంగా, అద్ మరియు సుమాద్ జాతులవారి (వినాశ) విషయం (మిగిలి పోయిన) వారి నివాసస్తలాల నుండి, మీకు సృష్టింగా తెలుస్తున్నది.² వాస్తవానికి, వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించే వారు అయినప్పటికీ, తైత్తి తాన్ వారి కర్కులను వారికి మంచివిగా కనబడేటట్లు చేశాడు. ఆ తరువాత వారిని (బుజు) మార్గం నుండి తోలగించాడు.

وَإِلَيْ مَدِينَ أَخَاهُمْ شَعِيبًا
فَقَالَ يَقُولُمْ أَعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثُوا
فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٣٦

فَكَذَّبُوهُ فَأَخْذَتْهُمْ
الْحَفْكَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
٣٧
جَنِيمَيْنَ

وَعَادَا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ
لَكُمْ مِنْ مَسَكِينِهِمْ
وَرَبَّكَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ٣٨

1. ముంబె (అ.స.) గాథక చూడండి, 11:85-93.

2. ‘అద్జాతి వారి నివాసం - అ’హోఫ్ఫ్ - యమన్, లోని హుదరమాత్ దగ్గర ఉంది. సుమాద్ జాతివారి నివాసం మదాయన్ ’సాలిహ్’, అనే ప్రాంతంలో మదీనా మునవ్వురా - తబూక్ల మధ్య సుడ్డిది ’అరేబియాలో ఉంది. ఇది ’హిజాబ్ జ్ ఉత్తర ప్రాంతంలో ఉంది. చూడండి, 9:7.

39. ఇక భారూన్,¹ ఫిర్-బోన్ మరియు హమాన్లను² కూడా (మేము ఇదేవిధంగా నాశనం చేశాము)! వాస్తవానికి, మూసా వారి వద్దకు స్వప్తమైన సూచనలను తీసుకొని వచ్చాడు, కానీ వారు భూమిలో అహంభావం చూపారు, కావున వారు (మూళికనుండి) తప్పించుకోలేక పోయారు.

40. కావున ప్రతి ఒక్కరిని మేము అతని పాపానికి బదులుగా పట్టుకున్నాము. వారిలో³ కొందరిపైకి మేము తుఫాన్ గాలిని పంపాము.⁴ మరి కొందరిని ఒక భయంకరమైన అరుపు (ప్రేలుడు) చిక్కించుకున్నది.⁵ ఇంకా⁶ కొందరిని భూమిలోనికి అణగద్రోక్కాము,⁷ ఇంకా ఇతరులను ముంచివేశాము.⁶ మరియు అల్లాహ్ వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కానీ వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

41. అల్లాహ్ను పదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారి ఉపమానాన్ని సాతపురుగు నిర్మించే ఇంటిపోల్చువచ్చు. నిశ్చయంగా, అన్నిటికంటే బలహీనమైన ఇల్లు సాతె పురుగు ఇల్లే! వారిది తెలుసుకుంటే ఎంతబాగుండేది!

وَقَدْ جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكَبُرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا

فَكُلًا أَخْذَنَا يَدِيهِ فَيَنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبَاً وَمِنْهُمْ مَنْ أَخْذَتْهُ
الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفَاهُ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقَنَا وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا نَفْسَهُمْ يَظْلِمُونَ

مَثُلُ الَّذِينَ أَخْذَوْا مِنْ دُولَتِ
اللَّهِ أُولَئِكَاءِ كَمَثْلِ الْعِنْكَبُوتِ
أَخْذَتْ بَيْتَهَا وَإِنَّ أَوَّهَنَ الْبَيْوَتِ
لَيَسْتُ الْعِنْكَبُوتُ لَوْ كَانُوا

1. భారూన్ గాథకు చూడండి, 28:76-82.

2. హమాన్ గాథకు చూడండి, 28:6.

3. తుఫాన్ గాలి 'ఆద్ జాతివారిపై వచ్చింది.

4. ఈ శిక్క పచ్చిన వారు స'మూద్ జాతివారు.

5. ఇది భారూన్కు సంభవించిన శిక్క.

6. ఇది ఫిర్-బోన్ మరియు అతని సైనికులకు సంభవించిన శిక్క.

7. ఏ విధంగానైతే సాతపురుగు అల్లిన ఇల్లు బలహీనమైనదో! అదే విధంగా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను పదలి ఇతరులను ఆరాధించే వారి ఆరాధన కూడా వ్యర్థమైనదే. ఎందుకంటే వారు (ఆదేవతలు) తమను ఆరాధించే వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు.

42. వారు ఆయనను వదిలి దేనిని
[పొర్టుస్టునాగ్వరో], అల్లాహ్ కు బాగా
తెలుసు. మరియు ఆయన
సర్వశక్తిమంతుడు,
వివేకవంతుడు.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ، مِنْ شَوَّءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَتَلَكَ الْأَمْثَلُ نَصْرِيهَا
لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا
الْعَالِمُونَ

43. మరియు ఈ ఉదాహరణలను
వేము ప్రజలకు (అర్థం చేసుకోవాలని)
ఇస్తున్నాము. మరియు జ్ఞానం గలవారు
తప్ప ఇతరులు వీటిని
అర్థం చేసుకోలేరు.

44. అల్లాహ్ ఆకాశాలను మరియు
భూమిని సత్యధారంగా సృష్టించాడు.
నిశ్చయంగా, విశ్వసించే వారికి
ఇందులో సూచన ఉంది.

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيَّةً
لِلْمُؤْمِنِينَ

أَتَلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ
الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ
الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

45. (ఈ [ప్రవక్తా!] నీపై దివ్యజ్ఞానం
(వీపీఎ) ద్వారా అవతరింపజేయబడిన
గ్రంథాన్ని చదివి వినిపించు మరియు
నమాజ్ ను స్థాపించు. నిశ్చయంగా,
నమాజ్ అసహ్యకరమైన పనులనుండి
మరియు అధర్మమైన పనులనుండి
నిషేధిస్తుంది. మరియు అల్లాహ్
ధ్యానమే (అన్నిటికంటే) గొప్పది.
మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు
బాగా తెలుసు.

٤٥

46. (*) మరియు నీవు గ్రంథప్రజలతో -
దుర్మార్గాన్ని అవలంబించిన వారితో తప్ప కేవలం ఉత్తమమైన రీతిలోనే వాదించు.¹
మరియు వారితో ఇలా అను: “మేము మా కొరకు అవతరింపజేయబడిన దానిని మరియు మీ కొరకు అవతరింప జేయబడిన దానిని విశ్వసించాము మరియు మా ఆరాధ్య దేవుడు మరియు మీ ఆరాధ్య దేవుడు ఒక్కడే (అల్లాహ్) మరియు మేము ఆయనకే విధియు(ముస్లిం)లమై ఉన్నాము.”

47. (ఓ ముహమ్మద్!) ఈ విధంగా మేము నీపై ఈ [గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. కావున మేము (ఇంతకు పూర్వం) గ్రంథాన్ని ఇచ్చినవారిలో కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు.² మరియు ఇతర ప్రజలలో నుండి కూడా కొందరు దీనిని విశ్వసిస్తారు.³ మరియు మా సూచనలను సత్యతీరస్తారులు తప్ప,
మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.

48. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) ఇంతకు పూర్వం నీవు ఏ గ్రంథాన్ని కూడా చదువగలిగేవాడవు కావు మరియు దీనిని కూడా నీ కుడిచేతితో ప్రాయగలిగేవాడవూ కావు.⁵ అలా జరిగివుంచే ఈ అసత్యవాదులు తప్పక అనుమానికి గురిఅయి ఉండేవారు.

وَلَا يَحْدِدُ لَوْا أَهْلَ الْكِتَابِ

إِلَّا بِأَلْيَتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ

ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا إِمَانًا

بِالَّدِيْرِيْ أَنْزَلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ

إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ

وَجَدُّ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

الْكِتَابَ فَالَّذِينَ إِمَانَهُمْ

الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ كَيْفَ يَهُ وَمِنْ

هَوْلَاءَ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْهَدُ

إِيمَانَنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

وَمَا كُنْتَ نَتْلُوُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ

كِتَبٍ وَلَا تَخْطُطُهُ يَسِّينَا كَيْفَ إِذَا

لَأَرْتَابَ الْمُبْطَلُونَ

1. చూడండి, 16:125.

2. వీరు 'అబ్బుల్లాహ్ బిన్-సల్లాం మరియు ఇతరులు.

3. వీరు మక్కా ముఖ్యములలో నుండి కొందరు.

4. జిహ్వాదున్: దీని ఆరానికి చూడండి, 31:32, 40:63 మరియు 41:28.

5. చూడండి, 7:157, 158.

49. వాస్తవానికి ఇవి, స్వప్తమైన సూచనలు (బుర్జాన్) అయత్లలు), జ్ఞానమివ్వబడిన వారి హృదయాలలో (భద్రంగా) ఉంచబడ్డాయి. మరియు మా సూచన (అయత్)లను, దుర్మార్గాలు తప్ప మరెవ్వరూ తిరస్కరించరు.

50. మరియు వారు ఇలా అంటారు: “ఇతని ప్రభువు తరఫు నుండి ఇతని మీద అద్భుత సంకేతాలు ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?” వారితో ఇలా అను: “నిశ్చయంగా, అద్భుత సంకేతాలన్నీ అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉన్నాయి.¹ మరియు నేను కేవలం స్వప్తంగా హాచ్చరిక చేసేవాడను మాత్రమే!”

51. ఏమీ? వాస్తవానికి మేము నీపై అవతరింపజేసిన ఈ గ్రంథం (బుర్జాన్) వారికి వినిపించబడుతోంది కదా! ఇది వారికి చాలదా?² నిశ్చయంగా, ఇందులో విశ్వసించే ప్రజలకు కారుణ్యం మరియు హితబోధలున్నాయి.

52. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “నాకూ మరియు మీకూ మధ్య సాక్షిగా అల్లాహ్ యే చాలు! ఆకాశాలలోనూ మరియు భూమిలోనూ ఉన్న సమస్తమూ అయినకు తెలుసు.” మరియు ఎవరైతే, అసత్యాన్ని విశ్వసించి అల్లాహ్ను తిరస్కరిస్తారో, అలాంటి వారే నష్టపడే వారు.

بَلْ هُوَ أَيَّتُهُ بَيْنَتٌ فِي صُدُورِ
الَّذِينَ أَتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ
بِعَيْنِهِنَّ إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ مَا يَأْتِ
مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا أَلَّا يَأْتِ عِنْدَ
اللَّهِ وَإِنَّمَا آنَى نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
الْكِتَابَ يُتَلَى عَلَيْهِمْ إِنَّكَ فِي
ذَلِكَ لَرْحَمَةً وَذَكَرَى لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا
بِالْبَطْلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ
هُمُ الْخَسِرُونَ ﴿٥٢﴾

1. చూడండి, 6:109.

2. బుర్జాన్, అల్లాహ్ (సు.తా.) అద్భుత సంకేతాలలో ఒకటి. అందుకే బుర్జాన్లో అల్లాహ్ (సు.తా.) దాని వంటి ఒక్క సూర్యానైనా రచించి తెమ్మని సత్యతిరస్కారులతో సహాలు చేశాడు. కానీ వారు ఈ నాచీకీ దానిని పూర్తిచేయలేక పొయారు. ఇంతకంటే మంచి అద్భుతసంకేతం ఇంకేం కావాలి? విశ్వసించనివారు ఎన్ని అద్భుత సంకేతాలు చూసినా విశ్వసించరు. ఉదాహరణకు: ఫిర్మోన్ మరియు అతని జాతివారు.

53. మరియు వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్కను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు.¹ మరియు దానికి ఒక గదువు (అల్లాహ్ తరఫునుండి) నిర్లయింపబడి ఉండకపోతే! ఆ శిక్క వారిపై ఎప్పుడో వచ్చిపడి ఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, అది వారికి తెలియకుండానే అకస్మాత్తగా వచ్చి వారిమీద పడనున్నది!

54. వారు (అవిశ్వాసులు) శిక్కను త్వరగా తీసుకురమ్మని నిన్ను కోరుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, నరకాగ్ని సత్యతిరస్కారలను చుట్టుచుట్టునున్నది.

55. ఆ రోజు, శిక్క వారి పైనుండి మరియు వారి పాదాల క్రిందినుండి వారిని |కమ్ముకున్నప్పుడు, వారితో ఇలా అనబడుతుంది: “మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్కుల ఘలితాన్ని చవిచూడండి.”

56. ఓ విశ్వసించిన నా దాసులారా! నిశ్చయంగా, నా భూమి ఎంతో విశాలమైనది; కావున మీరు కేవలం నన్నే ఆరాధించండి.²

57. ప్రతి ప్రాణి చావును చవిచూస్తుంది. ఆ తరువాత మీరందరూ మా వైపునకే మరలింపబడతారు.

وَسَتَعِلِّمُنَّكُمْ بِالْعَذَابِ وَلَا
أَجَلٌ مُّسَمٌ لِجَاهِهِ عَذَابٌ
وَلَيَأْتِنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

٥٣

يَسْتَعِلِّمُنَّكُمْ بِالْعَذَابِ وَلِنَ
جَهَنَّمُ لِمُحِيطَةٍ بِالْكَفَرِينَ

يَوْمَ يَعْلَمُنَّهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمَنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

٥٤

يَنْعَادِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي
وَسِعَةٌ فَإِنَّى فَأَعْبُدُونَ

٥٥

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ مُّمِّلٌ إِلَيْنَا
رُجُوعُكُمْ

٥٦

1. చూడండి, 8:32.

2. ఏ స్థలంలోనేతే అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ఆరాధించడం కష్టమయిపోతుందో మరియు ఇస్లాం ధర్మం మీద నిలువడం దుర్భరమవుతుందో అలాంటి చోటునుండి |ప్రస్తావం (హిజర్త్) చేయటానికి అనుమతి ఇవ్వబడింది. ఉదహారణకు మొట్టమొదటి ముస్లింలు ‘హాబహాకు, ప్రస్తావం చేసారు, దాని తరువాత మధీనాకు.

58. ఇక ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేస్తారో! వారికి మేము స్వయంలో గొప్ప భవనాలలో స్థిరనివాసం ఇస్తాము. దాని కింద సెలయేళ్ళు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. సత్కార్యాలు చేసిన వారి ప్రతిఫలం ఎంత శ్రేష్ఠమైనది!

59. (వారికే) ఎవరైతే సహసం వహించి తమ ప్రభువునే నమ్ముకొని ఉంటారో!

60. మరియు (ప్రపంచంలో) ఎన్నో ప్రాణులున్నాయి. అని తమ జీవనోపాధిని తాము సాధించలేవు! అల్లాహ్ యే వాటికీ మరియు మీకు కూడా జీవనోపాధిని సమకూర్చుతున్నాడు. మరియు ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞాడు.

61. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “అకశాలనూ మరియు భూమినీ స్పష్టించి, సూర్యచంద్రులను ఉపయుక్తంగా చేసింది ఎవరు?” అని అడిగితే, వారు తప్పక: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. అయినా వారు ఎందుకు మోసగింప (సత్యంనుండి మరలింప) బడుతున్నారు?

62. అల్లాహ్ తన దాసులలో, తానుకోరిన వారికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారికి దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ¹ ప్రతిదానిని గురించి బాగా తెలుసు.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا

الصَّالِحَاتِ لِئَوْتَنَهُم مِّنْ أَجْلَنَةٍ
غُرَفَأَنْجَرِي مِنْ تَحْنَاهَا الْأَنَهَرُ

٥٨ خَلِيلِينَ فِيهَا نِعَمٌ أَجْرُ الْعَمِيلِينَ

الَّذِينَ صَابُرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يُنَوَّكُونَ

٥٩

وَكَائِنٌ مِّنْ دَائِبَةٍ لَا تَحْمِلُ

رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِلَيْكُمْ وَهُوَ

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَلَيْلَنَ سَالَتْهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ وَسَخَرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

٦٠ لِيَقُولَنَ اللَّهُ فَانِي يُؤْفِكُونَ

اللَّهُ يَسْعِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ

عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ يُكْلِ

٦١ شَيْءٌ عَلَيْهِ

1. అల్లాహ్(సు.తా.) ఇహలోకంలో ప్రసాదించే ధనసంపత్తులకు విశ్వసంతో, సత్కార్యాలతో సంబంధంలేదు. అల్లాహ్(సు.తా.) ధనసంపత్తులు, హోదాలు ఇచ్చేది లేక పేదవారిగాఉంచేది కూడా మానవులను పరీక్షించడానికి. ఇహలోకజీవితం అతి స్వేచ్ఛమైనది. కానీ శాశ్వతమైన

63. మరియు ఒకవేళ నీవు వారితో: “ఆకాశం నుండి నీచిని కురిపించి, దాని నుండి నిర్ణీవంగా ఉన్న భూమికి జీవితాన్ని ఇచ్చింది ఎవరు?” అని అడిగితే వారు తప్పుకుండా: “అల్లాహ్!” అని అంటారు. నీవు ఇలా అను: “సర్వస్తోత్రాలకు అర్థుడు అల్లాహ్ మాత్రమే!” కానీ చాలా మంది ఆర్థం చేసుకోలేరు.¹

64. మరియు ఈ ప్రాపంచిక జీవితం కేవలం ఏనోద కాలక్షేపం మరియు క్రీడ మాత్రమే. మరియు అసలు పరలోక గృహా జీవితమే వాస్తవమైన జీవితం. ఇది వారు తెలుసుకుంచే ఎంత బాగుండేది!

65. వారు నావలోకి ఎక్కినప్పుడు తమ భక్తిని కేవలం అల్లాహ్కు మాత్రమే ప్రత్యేకించుకొని, ఆయననే ప్రార్థిస్తారు; కానీ ఆయన వారిని రక్కించి నేలమీదకు తీసుకురాగానే ఆయనకు సాటి కలిగించనాగుతారు.²

وَلَيْلَنْ سَأَلَتْهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنْ

السَّمَاءَ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ

بَعْدَ مَوْتِهَا يَقُولُونَ اللَّهُ قُلْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا

يَعْقِلُونَ

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُ

وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُ

الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلُكِ دَعَوْا اللَّهَ

مُحْلِصِينَ لَهُ الْلَّيْنَ فَلَمَّا بَحَثُوهُمْ إِلَى

الْأَبَرَ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

పరలోకజీవితంలో కేవలం విశ్వాసులై సత్కూర్యాలు చేసి అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుమతితో స్వర్ఘం పొందినవారికి ఎడతెగని శాశ్వత సుఖసంతోషాలు ఉంటాయి.

1. దీనిని ఆర్థం చేసుకోవటానికి వారు తమ తెలివిని ఉపయోగించరు. కావున వారు విగ్రహాలను, జిన్నాతులను, చచ్చిన వారిని, పుణ్యపురుషులను, దేవదూతులను మొదలైన వాటిని తమ ఆరాధ్య దైవాలుగా చేసుకుంటారు.

2. ఇక్కిమ (ర'ది.అ.) మక్కా విజయం సమయంలో మక్కా విడిచి పొరిపోతాడు. అతడు ఒక నావలో ఎక్కి పోతూఉండగా అది ప్రమాదంలో చిక్కుకుంటుంది. దానిలో ఉన్నవారు పరస్పరం ఇలా చెప్పుకుంటారు: “అల్లాహ్(సు.తా.)ను వేడుకోండి. ఆయన తప్ప మమ్మల్ని మరెవ్వురూ కాపాడలేరు.” అప్పుడు అతడు ఆలోచిస్తాడు: “సముద్రంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తప్ప మర్రొకరు కాపాడలేకుంటే నేలపై కూడా ఇతరులెవ్వురూ కాపాడలేరు. ఒకవేళ తాను ఇక్కడనుండి బ్రతికి బయటపడితే దైవప్రవక్త (స'అను) సన్నిధిలోకి పోయి ఇస్తాం స్వీకరిస్తాను.” అని అనుకుంటాడు. అదేవిధంగా జరుగుతుంది. అతడు (ర'ది.అ.) ఇస్తాం స్వీకరించి ఇస్తాం ప్రచారంలో చాలా పాటుపడ్డాడు. (ఇబ్రూ-కసీర్).

66. ఈ విధంగా మేము వారికి ప్రసాదించిన వాటికి కృతఫ్యున్లై (ప్రాపంచిక) భోగభాగ్యలలో మునిగివున్న (దాని ఫలితం), వారు మున్మందు తెలుసుకుంటారు.

67. ఏమీ? వారికి తెలియదా? నిశ్చయంగా మేము 'హరమ్'ను (మక్కాను) ఒక శాంతినిలయంగా నెలకొల్చామని! మరియు వారి చుట్టూప్రక్కల ఉన్న ప్రజలు వారినుండి లాక్కోబడుతున్నారని? అయినా వారు అపత్యాన్ని నమ్మి, అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని తిరస్కరిస్తారా?

68. మరియు అల్లాహ్ మీద అబ్దాలు కల్పించే వానికంబే, లేక తనవద్దకు సత్యం వచ్చినపుడు దానిని అబ్దమని తిరస్కరించే వానికంబే, ఎక్కువ దుర్మార్గాలు ఎవడు? ఏమీ? ఇలాంటి సత్యతిరస్కారులకు సరకమే నివాసస్థలం కాదా?

69. మరియు ఎవరైతే మా కొరకు హృదయపూర్వకంగా పాటుపడతారో, వారికి మేము మా మార్గాల వైపునకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనులకు తోడుగా ఉంటాడు. (1/8)

*****

لِّيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ

وَلِيَتَمَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ **٦٦**

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا

ءَامِنًا وَيُؤْخَذُ النَّاسُ مِنْ

حَوْلِهِمْ أَفَإِلَيْهِمْ بِلِ يُؤْمِنُونَ **٦٧**

وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ

كَذِبًا أَوْ كَذَبَ بِالْحَقِّ لَمَّا

جَاءَهُمْ أَلِيسَ فِي جَهَنَّمَ مَثَوْيَ

لِلْكَافِرِينَ **٦٨**

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَدَيْنَاهُمْ

سُبْلَانَا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلَّ الْمُحْسِنِينَ **٦٩**